

Sygn. akt IV CNP 69/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi L. P. i V.P.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w G.
z dnia 13 lutego 2015 r., sygn. akt II Ca (...),
w sprawie z powództwa małoletnich L. P. i V. P.
przeciwko D. P.
o alimenty,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 maja 2017 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania**
- 2. nie obciąża powódek kosztami postępowania wywołanymi
wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sopocie, po rozpoznaniu sprawy z powództwa małoletnich L. P. i V. P., w imieniu i na rzecz których działała matka E. D., przeciwko D. P. o alimenty, wyrokiem z dnia 27 marca 2014 r. zasądził od pozwanego na rzecz powódek tytułem alimentów kwoty po 675 zł miesięcznie, płatne poczynając od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 10 - go każdego miesiąca z góry do rąk matki E. D. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności każdej raty, natomiast w pozostałej części powództwo oddalił.

Apelacja powódek, które domagały się zmiany tego wyroku przez zasądzenie od pozwanego tytułem alimentów na rzecz L. P. kwoty 8 500 zł i na rzecz V. P. kwoty 7 000 zł miesięcznie, została przez Sąd Okręgowy w G. oddalona wyrokiem z dnia 13 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, z których wynika, że pozwany jest ojcem L. P. urodz. dnia (...) 2005 r. i V. P. urodz. dnia (...) 2008 r. oraz że do kwietnia 2012 r. pozostawał w nieformalnym związku z ich matką E. D.. Przy rozstaniu przekazał jej jednorazowo kwotę 350 000 zł z przeznaczeniem na potrzeby powódek. Od tej pory powódki zamieszkują z matką, która zajmuje się ich wychowaniem. Pozwany ma jeszcze dwie małoletnie córki, W. P. i R. P., pochodzące z małżeństwa z H. P., które zostało rozwiązane przez rozwód. Zgodnie z prawomocnym wyrokiem pozwany jest zobowiązany łożyć na potrzeby W. P. kwotę 3 700 zł, na rzecz R. P. kwotę 2 700 zł i na rzecz byłej żony H. P. kwotę 4 500 zł miesięcznie.

Małoletnia L. P. uczęszcza do szkoły podstawowej, a ponadto na liczne odpłatne zajęcia dodatkowe, takie jak nauka gry na skrzypcach i na pianinie, nauka pływania, nauka jazdy na łyżwach i na nartach oraz nauka tańca i dobrych manier. Jest dzieckiem zdrowym, nie cierpi na choroby przewlekłe; okresowo korzysta z pomocy okulisty, stomatologa i ortodonta oraz z ćwiczeń rehabilitacyjnych w prywatnym gabinecie fizjoterapii.

V. P. uczęszcza do przedszkola, a ponadto na zajęcia dodatkowe, takie jak nauka pływania, jazdy konnej, tańca i języka francuskiego. Jest dzieckiem zdrowym, nie cierpi na choroby przewlekłe; okresowo korzysta z pomocy stomatologa, neurologa, pediatry, logopedy oraz specjalisty medycyny chińskiej.

E. D. jest niezamężna; od czasu urodzenia powódek nie pracuje zarobkowo. W 2011 r. sprzedała mieszkanie w S. za kwotę 2 500 000 zł, a w październiku 2012 r. nieruchomości położoną w miejscowości P. za kwotę 1 524 472 zł. W czerwcu 2012 r. kupiła mieszkanie o pow. 142 m² za kwotę 1 600 000 zł, a w 2013 r. samochód V. za kwotę 90 000 zł. Posiada oszczędności w kwocie 430 000 zł.

Pozwany jest współnikiem w sześciu spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością; zarabia około 7 - 8 tysięcy złotych miesięcznie. W grudniu

2012 r. kupił mieszkanie za kwotę 1 100 000 zł. Posiada oszczędności w kwocie 600 000 zł, które otrzymał w spadku po matce. Aktualnie toczy się między pozwanym i jego byłą żoną sprawa o podział majątku wspólnego, w skład którego wchodzi dom zajmowany przez H. P..

Sąd Okręgowy uznał za trafne stanowisko Sądu pierwszej instancji, że zasądzona kwota łącznie 1 350 zł miesięcznie tytułem alimentów, przy uwzględnieniu przekazanej jednorazowo kwoty 350 000 zł, w pełni zabezpiecza usprawiedliwione potrzeby powódek nawet gdyby przyjąć, że ich codzienne potrzeby są wyższe od bieżących alimentów. Sąd Okręgowy uznał również za trafną dokonaną przez Sąd pierwszej instancji ocenę dowodów, zwłaszcza odmowę uznania za wiarogodne zeznań matki powódek, która utrzymywała, że kwota 350 000 zł przekazana jej przez pozwanego nie była przeznaczona na potrzeby powódek, lecz miała stanowić rozliczenie konkubinatu.

W dniu 14 lipca 2016 r. małoletnie L. P. i V. P., działające przez matkę E. D., wniosły skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego z dnia 13 lutego 2015 r., zarzucając naruszenie art. 133 § 1 w związku z art. 128 k.r.o., art. 135 § 1 k.r.o., art. 6 k.c., art. 328 § 2 i art. 387 § 2¹ k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. Wniosły o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 133 § 1 w związku z art. 128 k.r.o., z art. 135 § 1 k.r.o. i z art. 6 k.c.

Przystępując do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi, trzeba mieć na względzie właściwe rozumienie pojęcia niezgodności z prawem, którym ustawodawca posłużył się w art. 424¹ k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Oznacza to, że przesłanką stwierdzenia na podstawie art. 424¹ k.p.c. niezgodności prawomocnego wyroku z prawem jest jego wydanie w następstwie rażąco wadliwej wykładni bądź oczywiście niewłaściwego zastosowania prawa, którego rozumienie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2005 r., II BP 3/05, OSNP 2006, nr 21-22, poz. 323, z dnia 18 stycznia 2006 r., II BP 1/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 351, z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia

7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 i z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174). Innymi słowy, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim wypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności.

Przechodząc od powyższych uwag natury ogólnej do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi trzeba zauważyć, iż przedstawiony przez skarżące wywód prawny nie zawiera argumentów przekonujących o tym, że zaskarżony wyrok został wydany w wyniku rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania powołanych w skardze przepisów prawa. Z uzasadnienia skargi wynika, że małoletnie L. P. i V. P. wystąpiły z pozwem o podwyższenie alimentów poczynając od dnia 1 marca 2016 r. z kwoty po 675 zł do kwoty 6 425 zł miesięcznie na rzecz L. i kwoty 5 470 zł miesięcznie na rzecz V. i sprawa ta toczy się aktualnie między stronami. Powództwo o podwyższenie alimentów - jak wywodzą skarżące - może być oparte jedynie na zmianie stosunków od dnia wydania poprzedniego wyroku. W niniejszej sprawie „...istotą wysokości obowiązku alimentacyjnego nie jest zaś tylko i wyłącznie wysokość usprawiedliwionych potrzeb powódek ale także fakt, czy roszczenie to uległo już zaspokojeniu poprzez zapłatę określonej kwoty (...)”. W dalszych wywodach skarżące kwestionują dopuszczalność kapitalizacji przyszłych alimentów i podnoszą, że „...niezależnie od tego, jak zakwalifikuje się przekazanie pieniędzy przez Pozwanego - jako rozliczenie konkubinatu z E. D. czy wpłatę na rzecz dzieci – nie można uznać, by było to skuteczne spełnienie przez niego obowiązku alimentacyjnego dotyczącego świadczeń obecnych i przyszłych (...)”.

Uszło uwagi skarżących, że niezgodność z prawem, powodująca odpowiedzialność odszkodowawczą państwa musi polegać na oczywistej obrazie prawa oraz że nie jest nią zasądzenie alimentów w kwocie, która nie jest w pełni adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych, jeżeli matka małoletnich zajmująca się ich wychowaniem dysponuje otrzymaną od zobowiązanego jednorazowo z przeznaczeniem na potrzeby dzieci wyższą sumą pieniędzy i może czerpać z niej na uzupełnienie ich bieżących potrzeb. Do czasu wystąpienia

z pozwem o podwyższenie alimentów zasądzonych zaskarżonym wyrokiem otrzymana w 2012 r. kwota 350 000 zł nie powinna natomiast ulec wyczerpaniu.

Wszelkie zarzuty dotyczące prawidłowości ustaleń faktycznych, które legły u podstaw zaskarżonego wyroku, usuwają się spod oceny w postępowaniu wywołanym skargą, o której mowa w art. 424¹ k.p.c., zgodnie bowiem w art. 424⁴ zdanie drugie k.p.c., podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Trzeba więc przyjąć, że – tak jak ustalił Sąd Okręgowy - kwota 350 000 zł została przez pozwanego przekazana na zaspokojenie potrzeb małoletnich córek.

Konkludując, trzeba stwierdzić, że wniesiona skarga musi być uznana za oczywiście bezzasadną w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na zasadzie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi zgodnie z art. 102 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c.